

Data publikacji: (10-16.03.2020r.)

Roślina: (Pszenica ozima)

Stan uprawy dla miejscowości Wieża:

Plantacje pszenicy ozimej są w dobrej kondycji. Na dany moment na polach przeważa faza krzewienia (wg skali BBCH 20-29). W ostatnim tygodniu średnia dobową temperatura powietrza była, od 1,7⁰C do 9,6⁰C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 32% do 79%, opady deszczu wynosiły 12,9 mm, prędkość wiatru od 2,2 do 6,0 m/s.

Zagrożenia:

Ze względu na ciepłą zimę, obserwuje się mączniaka prawdziwego, którego sprawcą jest grzyb - *Blumeria graminis*. Pierwsze objawy mączniaka pojawiają się na młodych siewkach. Najbardziej charakterystycznym objawem jest biały, kłaczkowaty nalot na liściach. Silnemu porażeniu ulegają najstarsze liście będące w fazie strzelania w źdźbło. W warunkach sprzyjających rozwojowi choroby obfite, wołokowate białe lub szarobiałe naloty (często obserwowane czarne kuleczki – chasmotecja struktura przetrwalnikowa) występują również na górnych liściach oraz kłosach. Silnie porażone liście żółkną i przedwcześnie obumierają, infekcji ulegają wszystkie nadziemne części rośliny.

Próg ekonomicznej szkodliwości

- w fazie krzewienia 50-70% roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie strzelania w źdźbło 10% roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie kłoszenia pierwsze objawy porażenia na liściu podflagowym, flagowym lub na kłosie

Zalecenia:

W ochronie zbóż przed mączniakiem wykorzystuje się metody zmierzające do ograniczenia źródła infekcji pierwotnych, w tym celu należy:

- wykonać terminową orkę i podorywkę (zabiegi te niszczą resztki poźniwne);
- unikać zbyt gęstego siewu;
- stosować racjonalne nawożenie azotem, potasem i fosforem;
- wprowadzić do uprawy odmiany odporne lub tolerancyjne na porażenie;
- unikać sąsiedztwa zbóż ozimych z jarymi.

Po zaobserwowaniu pierwszych objawów choroby należy wykonać zabieg chemiczny na rośliny. Przykładowymi substancjami aktywnymi stosowanymi to grupy triazoli, morfolin, imidazoli.

Z chwilą ruszenia wegetacji należy zastosować nawożenie azotem. Jednak należy pamiętać, że jednorazowa dawka azotu nie powinna przekroczyć 60 kg czystego składnika.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

Roślina: (Rzepak ozimy)

Stan uprawy dla miejscowości: Wieża

Plantacje rzepaku są w stanie spoczynku zimowego. Faza rozwojowa na obecną chwilę to 21 - 26 (w skali BBCH). Korzeń sięga do głębokości około 50 cm, szyjka korzeniowa ma grubość 1-2 cm a rozeta liściowa składa się z 8-10 liści. W ostatnim tygodniu średnia dobową temperatura powietrza była, od 1,7⁰C do 9,6⁰C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 32% do 79%, opady deszczu wynosiły 12,9 mm, prędkość wiatru od 2,2 do 6,0 m/s.

Zagrożenia:

Chrząszcze chowacza brukwiaczka długości od 3,2 do 4 mm, koloru szarawego z powodu szarych łusek włosowych. Głowa wydłużona w cienki, do dołu wygięty ryjek.

Nalot na plantacje rzepaku następuje, gdy temperatura gleby wynosi 5-7⁰C, a temperatura otoczenia osiągnie 10-12⁰C. Szkodliwość chowacza polega na tym, że osobniki dorosłe odżywiają się tkanką miękiszową liści i nie stanowią zagrożenia dla roślin uprawnych. Najgroźniejsze są larwy. Te rozwijając się w łodygach mogą być zagrożeniem gospodarczym. Pierwsze objawy żerowania brukwiaczka to niewielkie, początkowo śluzowate a następnie białe obrzeżone nakłucia na łodydze. Wraz ze wzrostem pędu łodyga często wygina się w kształt litery S i pojawiają się na niej charakterystyczne pęknięcia.

Zalecenia:

W celu stwierdzenia obecności chowacza brukwiaczka na plantacji rzepaku należy prowadzić obserwacje przy pomocy żółtych naczyń.

Zabieg chemiczny przeciwko chrząszczom przeprowadza się na ogół bardzo wcześnie, zaraz po nalocie na plantacje rzepaku, jeszcze przed składaniem jaj przez chrząszcze, na podstawie progu szkodliwości. Zabieg należy wykonać, gdy w ciągu kolejnych 3 dni średnia liczba chrząszczy w jednym żółtym naczyniu wyniesie około 10 sztuk.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.

- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

